

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

10. funkční období

254

Návrh senátního návrhu zákona senátora Zdeňka Škromacha a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

2016

Parlament České republiky

Senát

10. funkční období

2016

N á v r h

senátního návrhu zákona,

senátorů Zdeňka Škromacha, Jana Hajdy, Karla Kratochvíleho, Jana Veleby, Pavla Štohlá, Jaromíra Strnada, Boženy Sekaninové, Jana Látky, Petra Gawlase, Martina Tesaříka, Zdeňka Besty, Antonína Mašťalíře, Zdeňka Berky, Vladimíra Plačka, Milady Emmerové, Dagmar Terelmešové Patrika Kunčara, Jaroslava Malého, Radka Sušila a Františka Čuby

kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

ZÁKON

ze dne 2016,
kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Změna zákona o silničním provozu

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 60/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 436/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 229/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 215/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 297/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 193/2012 Sb., zákona č. 197/2012 Sb., zákona č. 390/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 101/2013 Sb., zákona č. 233/2013, zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 300/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 230/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 268/2015 Sb. a zákona č. 48/2016 Sb., se mění takto:

1. V § 5 odstavci 2 se slova v návěti „Řidič nesmí“ nahrazují slovy „Není-li stanoveno jinak, řidič nesmí“.
2. V § 5 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Řidič, který řídí jednomístné jízdní kolo a jede na stezce pro cyklisty, účelové nebo místní komunikaci anebo na silnici III. třídy, může před jízdou nebo během jízdy požit alkoholické nápoje za podmínky, že zjištěný obsah alkoholu u řidiče nebude vyšší než 0,8 promile a zároveň nepřeváží děti na sedadle pro přepravu dítěte, v přívěsném vozíku, ani na dětském kole připojeném k jízdnímu kolu.“

3. V § 125c odstavci 5 písmenu c) se na konci čárka nahrazuje středníkem a za něj se doplňují slova: „jde-li však o řidiče, který řídí jednomístné kolo, lze uložit pokutu nejvýše do 500 Kč,“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, hlavní principy navrhované právní úpravy a nezbytnost navrhované právní úpravy

Návrh zákona vychází z toho, že je správné zrušit absolutní zákaz řízení pod vlivem alkoholu (absolutní nula) pro omezenou skupinu řidičů. Jedná se o cyklisty – tedy řidiče jízdních kol. Navrhovatel považuje za absurdní, že například na Moravě byly vybudovány za užití veřejných peněz vinařské cyklostezky, které cíleně vedou vinohrady a v okolí vinných sklepů a přitom státní moc i malé ochutnání vína cyklistou postihuje.

Podmínkou navrhované úpravy však je, že pojedou na kole sami, tedy nepovezou ani děti, ani neřídí dvojsedadlové kolo. Další kumulativní podmínkou je, že toto bude umožněno jen na stezkách pro cyklisty, účelových a místních komunikacích a silnicích třetí třídy, tedy těch pozemních komunikacích, kde je slabší provoz proti jiným dopravně významnějším silnicím I. a II. třídy.

Další podmínkou je, že alkohol nevyloučí schopnost řídit jízdní kolo, přičemž se zde vychází z hranice 0,8 promile alkoholu v krvi řidiče. Již dnes je s tímto principem v zákoně pracováno, když požití alkoholu řidičem je postihováno pokutou 2 500 -20 000 Kč (§ 125c odst. 1 písm. b) a odstavec 4 písm. c) zákona o silničním provozu) zatímco požití alkoholu v takové míře, že je vyloučena způsobilost řídit vozidlo je postihováno pokutou 25 000 – 50 000 Kč (§ 125c odst. 1 písm. c) a odstavec 4 písmeno a) zákona o silničním provozu). S tím, že u řidičů motorových vozidel nemá řízení pod vlivem alkoholu do 0,3 promile vliv na bodové hodnocení v rámci bodového systému.

Legislativní zákaz požití alkoholu v jakékoli míře nejen u řidičů motorových vozidel, ale i u cyklistů je v České republice ve srovnání s poměry v jiných evropských státech velmi restriktivní a také celkem ojedinělý. Řidiči jízdních kol přitom představují mnohem menší riziko v provozu než řidiči motorových vozidel, a mnohdy se pohybují na cyklostezkách, místních komunikacích a silnicích třetí třídy, tedy těch pozemních komunikacích, kde je slabší provoz proti jiným dopravně významnějším silnicím I. a II. třídy.

Návrh zákona vychází z toho, že je správné změnit dosud stejný postih řidičů řídící pod vlivem alkoholu motorová vozidla jako i jízdní kola, protože z hlediska možných následků je zde rozdíl, případná nehoda cyklisty primárně postihne jeho jako řidiče, nikoliv jiné. Jedná se o cyklisty – tedy řidiče jízdních kol, kterým by nově měla být ukládána pokuta do 500 Kč, místo současného rozmezí 2.500-20.000 Kč.

Návrh neznevýhodňuje muže ani ženy.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem. Návrh zákona je v souladu se závazky České republiky vyplývajícími z mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána. Návrh zákona je v souladu s právem Evropské unie. Respektive se ústavního pořádku, mezinárodních závazků a evropského práva nedotýká. Pravidla silničního provozu v určení tolerance alkoholu jsou v dispozici

vnitrostátního zákonodárce. Konkrétní návrh vychází ze zkušenosti dalších evropských zemí. V řadě evropských států je alkohol tolerován do určité míry i u řidičů motorových vozidel (Británie) a v historicky blízkém Rakousku mohou cyklisté mít právě 0,8 promile alkoholu.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Návrh zákona nemá vliv na státní ani jiné veřejné rozpočty. Návrh zákona nemá vliv na rozpočty krajů a obcí, pokud nebereme příjem z pokut za tento dosud postihovaný přestupek, který však není pro dotčené obce zásadní.

B. Zvláštní část

Čl. 1

Bod 1: Nová úprava tolerance alkoholu u cyklistů je legislativně upravena tak, že v § 5 odstavci 2, kde je nyní úplný zákaz požívání alkoholu řidiči se dává možnost jiné úpravy.

Bod 2: Tato nová úprava je stanovena v novém odstavci 4, kdy je řidičům jednosedadlových jízdních kol dovoleno požití alkoholu, pokud nevezou děti, jedou na vybraných komunikacích (silnice III. třídy, místní a účelové komunikace a stezkách pro jízdní kola) a zároveň nebudou mít více než 0,8 promile alkoholu.

Bod 3: Nová úprava stanoví speciální méně přísnou pokutu pro cyklisty za řízení pod vlivem alkoholu s maximální pokutou do 500 Kč místo obecné sazby 2.500 Kč – 20 000 Kč.

Čl. 2

Účinnost je navržena v závislosti na vyhlášení zákona, protože nelze předvídat délku legislativního procesu. Novela zmírňuje postihy, nestanoví nové povinnosti pro občany, tedy není nutná dlouhá legisvakanní lhůta.

V Praze dne

.....

Ing. Zdeněk Škromach

Úplné znění dotčených ustanovení s vyznačením změn

§ 5

Povinnosti řidiče

(1) Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

- a) užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾,
- b) věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích,
- c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,
- d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace⁶⁾, osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- e) odstranit na místě závadu, zjistí-li během jízdy, že vozidlo nebo náklad nesplňuje stanovené podmínky uvedené v § 52; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemní komunikace ani životního prostředí,
- f) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,
- g) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem⁴⁶⁾ (dále jen „jiná návyková látka“),
- h) snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, sníží-li rychlost jízdy nebo zastaví-li vozidlo před přechodem pro chodce i řidiči ostatních vozidel jedoucích stejným směrem,
- i) zajistit bezpečnost přepravované osoby nebo zvířete⁸⁾ a bezpečnou přepravu nákladu,
- j) zabezpečit přepravované zvíře tak, aby neohrozilo řidiče a přepravované osoby,
- k) zajistit, aby k jízdě byl přibrán potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob, jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- l) mít na sobě oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu stanovené prováděcím právním předpisem podle § 56 odst. 8, nachází-li se mimo vozidlo na pozemní komunikaci mimo obec v souvislosti s nouzovým stáním; to neplatí pro řidiče motocyklu, mopedu a nemotorového vozidla.

(2) **Není-li stanoveno jinak**, řidič nesmí

- a) požití alkoholický nápoj ani jinou látku obsahující alkohol (dále jen „alkoholický nápoj“) nebo užít jinou návykovou látku během jízdy,
- b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpisu se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

c) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti, jestliže je jeho schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,

d) předat řízení vozidla nebo svěřit zvíře osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a 3 nebo která je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo jejíž schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti je snížena v důsledku jejího zdravotního stavu,

e) vyhazovat předměty z vozidla,

f) ohrozit nebo omezit chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, v případě potřeby je řidič povinen i zastavit vozidlo před přechodem pro chodce; tyto povinnosti se nevztahují na řidiče tramvaje,

g) ohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, a dále nesmí ohrozit chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání.

(3) Povinnost podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče soupravy, tvořené záchranným vozidlem Horské služby, které splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a je určeno především pro pohyb v jinak nepřístupném terénu (sněžný skútr, čtyřkolka), s přípojným podvozkem (vozidlem), určeným k odsunu zraněné osoby, nebo k přepravě záchrannářského vybavení, pokud je užití takové soupravy k řešení mimořádných událostí nebo jejich prevenci i na pozemní komunikaci nezbytné.

(4) Řidič, který řídí jednomístné jízdní kolo a jede na stezce pro cyklisty, účelové nebo místní komunikaci anebo na silnici III. třídy, může před jízdou nebo během jízdy požit alkoholické nápoje za podmínek, že zjištěný obsah alkoholu u řidiče nebude vyšší než 0,8 promile a zároveň nepřepravuje děti na sedadle pro přepravu dítěte, v přívěsném vozíku, ani na dětském kole připojeném k jízdnímu kolu.

2) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 100/2003 Sb.

4) Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

6) Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

7) Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/2006 Sb.

8) Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

46) Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 125c Přestupky

(5) Za přestupek se uloží pokuta

.

.

.

c) od 2 500 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b); **jde-li však o řidiče, který řídí jednomístné kolo, lze uložit pokutu nejvýše do 500 Kč,**

.

.

.